Econsultancy
Part of Sweco

ECOLOGIE

RAPPORTAGE

nader ecologisch onderzoek

Oude Papendijk 4

Groenlo

Rapport nader ecologisch onderzoek

Oude Papendijk 4, Groenlo

Opdrachtgever	gemeente Oost Gelre Postbus 17 7130 AA Lichtenvoorde
Rapportnummer	22400.006
Versienummer	D1
Status	Definitief
Datum	10-06-2025
Opsteller[1]	[redacted] MSc
Kwaliteitscontrole	[redacted] BSc

[1] Vrijgave

In onze rapportages wordt niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen. Conform protocol en eisen uit het kwaliteitssysteem wordt het rapport aantoonbaar vrijgegeven.

KWALITEITSZORG

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

CERTIFICERING

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhand-boek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001. Daarnaast staat veilig werken bij Econsultancy voorop en zijn we gecertificeerd voor VCA*.

BETROUWBAARHEID

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

Al onze rapportages worden opgesteld conform de ‘Handreiking omgaan met AVG in bodemonderzoeken’ opgesteld door de VKB (29 juni 2022). Hiermee voldoet de rapportage aan de eisen die de wet en NEN normen ons stellen en wordt tevens voldaan aan de AVG.

In het kader van de AVG dient, voorafgaand aan publicatie of bij uitlevering aan derden, bijlagen met kadastrale uittreksels en namen van opdrachtgevers, door de publicerende instantie, verwijderd dan wel zwart gelakt te worden.

GELDIGHEID ONDERZOEK

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Omgevingswet, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 1

2 GEBIEDSBESCHRIJVING 2

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving 2
2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie 3

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK 4

4 ONDERZOEKSMETHODIEK 6

5 ONDERZOEKSRESULTATEN 10

5.1 Huismus 10
5.2 Steenuil 11
5.3 Kerkuil 13
5.4 Roofvogelnest inspecties 14
5.5 Vleermuizen 16
5.6 Eekhoorn 16
5.7 Steenmarter en kleine marterachtigen 16

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING 20

6.1 Huismus 20
6.2 Steenuil 20
6.3 Kerkuil 20
6.4 Steenmarter 21
6.5 Bunzing 21
6.6 Overige soorten 22

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 23

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van gemeente Oost Gelre opdracht gekregen voor het uitvoeren van een nader ecologisch onderzoek aan de Oude Papendijk 4 in Groenlo.

Het nader ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie.

Het onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in juli 2023 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 22400.003).

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (± 10 ha) ligt aan de Oude Papendijk 4 in Groenlo. In figuur 2.1 is de ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie betreft een boerenerf met daaromheen gelegen agrarisch gebied. Het boeren erf is bebouwd met vier varkensstallen, een kapschuur, een woonhuis en een boerderij met deel. Achterin de kapschuur is een paardenstal gelokaliseerd met daarnaast een paardenbak en longeercirkel. Rond de bebouwing is de onderzoekslocatie in gebruik als agrarische akker en weide. De beukenlaan langs de toegangsweg loopt ten zuiden langs de rand van de onderzoekslocatie.

Ten noorden en oosten van de onderzoekslocatie bevind zich de woonkern van Groenlo. Ten zuiden en westen bevindt zich het agrarisch buitengebied.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De initiatiefnemer is voornemens om op de planlocatie een nieuwbouwwijk te realiseren (zie Figuur 2.2). Buiten de woonboerderij en de alleenstaande woning op het erf, wordt alle bebouwing op de planlocatie gesloopt. Daarnaast zullen delen van de huidige groen op het erf verdwijnen en zullen opslag van materialen worden verwijderd. Daarna zal het gehele gebied (buiten de woonboerderij, woning en omliggende tuin) bouwrijp moeten worden gemaakt voor de bouw van de nieuwbouwwijk. Hiervoor zullen over langere tijd intensieve werkzaamheden (mogelijk ook heiwerkzaamheden) moeten worden uitgevoerd op de planlocatie. Na de aanlegfase zal er een hoge toename aan antropogene verstoring zijn op de locatie door nieuwe bewoners van deze woonwijk. De beukenlaan langs de toegangsweg valt buiten de onderzoekslocatie.

De planlocatie is gewijzigd gedurende het jaar waarin de onderzoeken zijn uitgevoerd. De onderzoeken in dit rapport hebben enkel betrekking tot de in Figuur 2.1 getoonde onderzoekslocatie.

Figuur 2.2 Stedenbouwkundig schetsplan voor de planlocatie (bron: gemeente Oost Gelre).

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit de quickscan bleek dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Omgevingswet er op sommige punten meer informatie benodigd was:

Huismus
Indien er op de onderzoekslocatie nestplaatsen van huismussen aanwezig zijn, hetgeen op basis van de huidige informatie niet is uit te sluiten, zal de voorgenomen ingreep kunnen leiden tot overtreding van de Omgevingswet. Om vast te stellen of er broedgevallen van de huismus op de onderzoekslocatie aanwezig zijn dient een nader onderzoek uitgevoerd te worden tijdens het broedseizoen van de soort.

Kerkuil
Momenteel kan niet uitgesloten worden dat de onderzoekslocatie onderdeel uitmaakt van het functioneel leefgebied van de kerkuil, waardoor niet kan worden uitgesloten dat met de voorgenomen werkzaamheden sprake is van overtreding van verbodsbepaling op de Omgevingswet. Nader onderzoek naar de kerkuil zal dit moeten uitwijzen.

Steenuil
Op de onderzoekslocatie is mogelijk sprake van een voortplantingsplaats. Er dient een aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van een voorplantingsplaats of bezette roestplaats op de onderzoekslocatie.

Ransuil en sperwer
Er dient een inspectie van de bomen op grote nesten en boomholtes uitgevoerd te worden wanneer deze bomen hun blad verloren hebben. Dit wordt uitgevoerd door een erkend ecoloog in de periode december tot februari.

Uit de aanvullende bomeninspectie (uitgevoerd op 20 februari 2024) zijn op de onderzoekslocatie een aantal nesten aangetroffen die in potentie geschikt waren voor de jaarrond beschermde sperwer, ransuil en boomvalk om te broeden. Ook waren er plukplekken aangetroffen en was er een sperwer (overvliegend) waargenomen tijdens het veldbezoek op 20 februari 2024. Aanvullend onderzoek naar de functie van deze nesten voor deze soorten was noodzakelijk.

Algemene broedvogels
Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten.

Vleermuizen
Gelet op de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor vleermuizen als zomerverblijf, kraamverblijf, paar/baltsverblijf en massawinterverblijf, zal aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn om de daadwerkelijke functie van het gebied voor vleermuizen te kunnen vaststellen. Deze informatie is benodigd om vast te kunnen stellen of overtredingen van de Omgevingswet aan de orde zijn.

Eekhoorn
In de winterperiode moeten de bomen op de onderzoekslocatie geïnspecteerd worden op de aanwezigheid van nesten. Dit kan in de periode december tot februari. Indien er nesten aanwezig zijn moet er aanvullend onderzoek uitgevoerd worden. De inspectie kan als eerste ronde voor dit aanvullend onderzoek functioneren.

Marterachtigen
Het is op basis van de huidige onderzoeksinspanning onduidelijk of sprake is van verstoring van een vaste rust- of voortplantingsplaats van marterachtigen als gevolg van de voorgenomen ingreep. Middels nader onderzoek door middel van het plaatsen van wildcamera's en mostela's dient hier meer duidelijkheid over te komen. Indien er sprake is van een vaste rust- of voortplantingsplaats, dient er een ontheffing te worden aangevraagd bij de provincie.

Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën
Het doden of verwonden kan plaatsvinden wanneer rust- of voortplantingslocaties worden aangetast. Het verwijderen van de vegetatie rond de bebouwing dient daarom buiten de gevoelige periode van voortplanting of winterrust uitgevoerd te worden. De geschikte periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden betreft de periode september tot november. Dieren die gedurende de werkzaamheden worden aangetroffen dienen de gelegenheid te krijgen om veilig weg te komen.

Natura 2000
Vervolgonderzoek in het kader van de gebiedsbeschermingsparagrafen uit de Omgevingswet ten aanzien van stikstof wordt noodzakelijk geacht. Dit kan in eerste instantie worden onderzocht middels een modelberekening.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Huismus
Voor het onderzoek naar de huismus zijn tussen 1 april en 15 mei twee veldbezoeken gedurende de ochtend uitgevoerd. Tijdens de veldbezoeken is gezocht naar roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar (’s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Bij het aantreffen van roepende mannetjes mag worden aangenomen dat zich onder het betreffende dak één of meerdere nesten bevinden. Tevens is gedurende de rondes in de ochtend gelet op huismussen die (met nestmateriaal) onder dakpannen of andere nestlocaties verdwenen. Behalve op de onderzoekslocatie, is ook de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid of geschiktheid van de bebouwing voor huismussen. De onderzoeksopzet is conform hetgeen is voorgeschreven in het kennisdocument voor de huismus (BIJ12, versie februari 2023).

Steenuil en kerkuil
Voor het onderzoek naar de steenuil en kerkuil is in de periode half februari tot half april een drietal avondbezoeken uitgevoerd. Hierbij is gebruik gemaakt van geluidsnabootsing van steenuilen. De inventarisatiemethode is overeenkomstig met de methode die opgesteld is door Steenuilenoverleg Nederland (STONE). Voor de kerkuil is sporenonderzoek en zijn zichtwaarnemingen gedaan tijdens het steenuilenonderzoek. Zowel de planlocatie als omliggende omgeving (straal van 300-500 meter) is in kaart gebracht.

Nestinspectie roofvogel(s)
Voor het onderzoek naar de *ransuil, sperwer en boomvalk* zijn in totaal een vijftal veldbezoeken uitgevoerd in de periode april tot en met augustus, verspreid over deze maanden. De veldbezoeken zijn uitgevoerd door één persoon, waarbij gedurende de ochtend onderzocht is of er nestindicerend gedrag aanwezig was bij de betreffende nesten. Ook is er gezocht naar sporen zoals losse veren bij het nest, plukplekken, krijtsporen en braakballen. Gedurende de bezoeken voor uilen en vleermuizen in de avond/nacht is ook gelet op nestindicerend gedrag en eventueel bedelende jongen.

Vleermuizen
Voor het onderzoek naar vleermuizen zijn in de periode half april tot oktober in totaal vijf veldbezoeken in de avonduren en/of ochtenduren uitgevoerd. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijf en paarverblijf/baltsplaats voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat vleermuizen iedere (verblijfs)functie slechts een beperkte periode van het jaar gebruiken, was onderzoek naar alle op de onderzoekslocatie mogelijke functies noodzakelijk. Iedere (verblijfs)functie afzonderlijk geniet een jaarronde bescherming. De inventarisatiemethode was conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie januari 2021), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus.

Het totaal aantal uitgevoerde veldbezoeken was vastgesteld op basis van de grootte van de onderzoekslocatie, uitgaande van drie waarnemers per veldronde. Verwacht werd dat met vijf bezoeken omtrent deze soortgroep voldoende zekerheid was verkregen over de functie van de onderzoekslocatie. Aanvullend hierop zijn voor de gewone grootoorvleermuis de schuren en zolders aanvullend overdag geïnspecteerd.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van professionele batdetectors met opnamemogelijkheid. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes konden verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid was belangrijk, omdat de geluidsopnames konden worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk te onderscheiden waren (met name Myotis-soorten) en waarbij het sonogram uitsluitsel kon geven. Hierbij is gebruik gemaakt van analyseprogramma Batsound.

Eekhoorn
Voor de bomen-/nestinspectie voor de eekhoorn is op 20 februari eenmalig intensief veldwerk uitgevoerd. Alle bomen zijn onderzocht en gecontroleerd op aanwezigheid van nesten. Indien nesten aangetroffen werden, was mogelijk vervolgonderzoek noodzakelijk om de functie van de nesten vast te stellen.

Marterachtigen
Voor het onderzoek naar marterachtigen zijn cameravallen (wildcamera's en Mostela's) verspreid over het onderzoeksgebied geplaatst. In het eerste veldbezoek is gekeken waar potentiële vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebieden en verbindingszones zich bevinden. Vervolgens zijn wildcamera's en Mostela's strategisch geplaatst om de functie van het onderzoeksgebied voor marters aan te tonen dan wel uit te sluiten. Deze cameravallen zijn gedurende 8 weken in de periode juni tot en met 15 november op de onderzoekslocatie aanwezig geweest, om de functie van het plangebied te onderzoeken voor marters. De onderzoeksopzet is conform hetgeen is voorgeschreven in het kennisdocument voor de kleine marterachtigen (BIJ12, versie januari 2024).

In tabel 4.1 staat een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken en tabel 4.2 t/m tabel 4.4 bevatten een overzicht van de exacte data, tijdstippen en weersomstandigheden van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van steenuilen en kerkuilen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 8 ºC. De windsnelheid lag beneden de 4 Bft en er was geen sprake van neerslag, anders dan een lichte regen op de eerste dag. Tijdens alle veldbezoeken voor het onderzoek naar de uilen zijn er steenuilen waargenomen.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van huismussen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 6 ºC. De windsnelheid lag beneden de 4 Bft en er was geen sprake van neerslag. Tijdens alle veldbezoeken voor het onderzoek naar de huismussen zijn er huismussen waargenomen.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen over het algemeen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 10 ºC. De windsnelheid lag tijdens alle bezoeken beneden de 3 Bft en er was geen sprake van neerslag. Tijdens alle vijf de veldbezoeken voor het onderzoek naar vleermuizen is activiteit van vleermuizen waargenomen.

Tabel 4.1 Onderzoeksinspanning per soortgroep.

<table>
<tr><th colspan="2"></th><th>januari</th><th>februari</th><th>maart</th><th>april</th><th>mei</th><th>juni</th><th>juli</th><th>augustus</th><th>septem-ber</th><th>oktober</th><th>novem-ber</th></tr>
<tr><td rowspan="3">steenuil en kerkuil</td><td>tijdstip</td><td rowspan="3">-</td><td colspan="2">3 x avond*</td><td colspan="7" rowspan="3">-</td></tr>
<tr><td>datum</td><td colspan="2">zie tabel 4.3</td></tr>
<tr><td>functie</td><td colspan="2">territorium</td></tr>
<tr><td rowspan="3">vleermuizen</td><td>tijdstip</td><td colspan="4" rowspan="3">-</td><td colspan="2">2 x avond***, 1 x ochtend***</td><td rowspan="3">-</td><td colspan="2">2 x avond**</td><td rowspan="3">-</td></tr>
<tr><td>datum</td><td colspan="2">zie tabel 4.4</td><td colspan="2">zie tabel 4.4</td></tr>
<tr><td>functie</td><td colspan="2">zomer-/kraamver-blijf</td><td colspan="2">paar/baltsverblijf</td></tr>
<tr><td rowspan="3">huismus</td><td>tijdstip</td><td colspan="3" rowspan="3">-</td><td colspan="2">2 x overdag</td><td colspan="5" rowspan="3">-</td></tr>
<tr><td>datum</td><td colspan="2">zie tabel 4.2</td></tr>
<tr><td>functie</td><td colspan="2">territorium</td></tr>
<tr><td rowspan="3">bomeninspectie</td><td>tijdstip</td><td colspan="3">1 x overdag*</td><td colspan="7" rowspan="3">-</td></tr>
<tr><td>datum</td><td colspan="3">20-02-24</td></tr>
<tr><td>functie</td><td colspan="3">nestlocaties</td></tr>
<tr><td rowspan="3">roofvogels</td><td>tijdstip</td><td colspan="3" rowspan="3">-</td><td colspan="4">5 x ochtend</td><td colspan="3" rowspan="3">-</td></tr>
<tr><td>datum</td><td colspan="4">maandelijks</td></tr>
<tr><td>functie</td><td colspan="4">territorium</td></tr>
<tr><td rowspan="3">kleine marter-achtigen</td><td>tijdstip</td><td colspan="5" rowspan="3">-</td><td colspan="4">8 weken</td><td rowspan="3">-</td></tr>
<tr><td>datum</td><td colspan="4">van 06-08-24 tot 03-10-24</td></tr>
<tr><td>functie</td><td colspan="4">vaste rust- of voortplantingsplaats</td></tr>
</table>

* de onderzoeksinspanning is weergeven voor één persoon, maar is door twee personen uitgevoerd

** veldwerk is door twee personen uitgevoerd

*** veldwerk is door drie personen uitgevoerd

Tabel 4.2 Omstandigheden nadere onderzoeken huismus.

Datum	Tijd	Temperatuur	Weersomstandigheden
23-04-2024	09:00 – 11:30	6 °C	1 Bft, droog en zonnig
15-05-2024	08:30 – 11:00	19 °C	3Bft, droog en zonnig

Tabel 4.3 Omstandigheden nadere onderzoeken steenuil en kerkuil.

Datum	Tijd	Temperatuur	Weersomstandigheden
20-02-2024	17:00 – 23:50	8 °C	2 Bft, lichte regen
18-03-2024	19:00 - 21:30	12 °C	1 Bft, droog
02-04-2024	20:30 – 22:30	10 °C	3 Bft, droog

Tabel 4.4 Omstandigheden nadere onderzoeken vleermuizen.

Datum	Tijd	Temperatuur	Weersomstandigheden
17-06-2024	21:45 - 00:30	16 °C	1 Bft, droog en bewolkt
26-06-2024	02:10 - 05:20	10 °C	2 Bft, droog en licht bewolkt
04-07-2024	21:55 – 02:45	13 °C	2 Bft, droog en bewolkt
26-08-2024	22:15 - 00:30	15 °C	1 Bft, droog en licht bewolkt
23-09-2024	20:30 - 22:30	17 °C	2 Bft, droog en bewolkt

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Huismus

In het onderzoeksgebied zijn tijdens het onderzoek naar huismussen meerdere nestlocaties van huismussen aangetroffen in de bebouwing op de onderzoekslocatie. Zowel bij het dak van de boerderij als bij het dak van de woning is nestindicerend gedrag van huismussen aangetroffen.

Tijdens het onderzoek naar huismussen zijn er op de onderzoekslocatie huismussen die onder de dakpannen van de bebouwing (woning en boerderij) kropen, huismussen met nestmateriaal in hun snavel en roepende mannetjes waargenomen (zie Figuur 5.1 t/m Figuur 5.3). In het dak van de woning zijn acht nestlocaties van huismussen aangetroffen en in het dak van de boerderij zijn vijf nestlocaties aangetroffen (zie Figuur 5.4). In totaal zijn er 13 nestlocaties van huismussen aangetroffen op de planlocatie. Deze groep huismussen betreft een kolonie die zich heeft gevestigd op de planlocatie. Daarnaast is er ook een 'kwetter bosje' aangetroffen op de planlocatie. Dit bosje wordt door de huismussen gebruikt als schuilplaats en als veilige plek voor sociaal gedrag. In de tuin rondom de woning en de woonboerderij op de onderzoekslocatie zijn struiken en bomen aanwezig die worden gebruikt door huismussen als sociale ontmoetingsplaats, foerageerplek en locatie waar dekking gezocht kan worden. Dergelijke elementen hebben een essentiële functie voor de aanwezige populatie van huismussen.

Figuur 5.1 Roepende huismus (mannetje) op dak van boerderij.

Figuur 5.2 Huismus onder nokvorst van woning.

Figuur 5.3 Huismus met nestmateriaal (veer) in de snavel op het dak van de woning.

Figuur 5.4 Verspreiding van de huismus op basis van inventarisatie in het seizoen 2024.

5.2 Steenuil

Gedurende het onderzoek naar steenuilen is de onderzoekslocatie en de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid van steenuilen. Tijdens dit onderzoek is een broedgeval van steenuilen aangetroffen in de deel van de boerderij die op de planlocatie aanwezig is (zie Figuur 5.5 en Figuur 5.6). In maart 2024 is een wit zeil geplaatst op de zolder van de boerderij om verse sporen van de steenuil te onderzoeken (zie Figuur 5.7 en Figuur 5.8). Gedurende de daaropvolgende maanden werd dit zeil gecontroleerd op verse sporen. Er zijn naast veel uitwerpselen ook verse braakballen en veren van de steenuil aangetroffen (zie Figuur 5.9). Daarnaast zijn er tijdens het onderzoek naar steenuilen en tijdens de overige ecologische onderzoeken meerdere malen steenuilen waargenomen op de onderzoekslocatie. Tijdens de veldbezoeken van het steenuil onderzoek is ook de directe omgeving van de planlocatie onderzocht op de aanwezigheid van steenuilen. Er zijn, naast het nest op de planlocatie, in totaal 15 territoria van steenuilen aangetroffen in de directe omgeving van de planlocatie (zie Figuur 5.10).

De conclusie van het steenuil onderzoek is dat er een broedgeval van de steenuil aanwezig is in de bebouwing op de planlocatie en dat de planlocatie zelf onderdeel is van het territorium van deze steenuilen. Daarnaast kan er door de hoge dichtheid van waargenomen steenuilen worden geconcludeerd dat het agrarische buitengebied ten zuiden van Groenlo, waar de planlocatie een deel van is, uitermate geschikt is als leefgebied voor de steenuil.

Figuur 5.5 Steenuil aangetroffen in de deel.

Figuur 5.6 Steenuil met jong in de deel.

Figuur 5.7 Zolder van de deel.

Figuur 5.8 Plaatsen van wit zeil

Figuur 5.9 Verse sporen van steenuil op het zeil.

Figuur 5.10 Verspreiding van de aangetroffen steenuilen (gele stip) in de omgeving van de onderzoekslocatie op basis van inventarisatie in het seizoen 2024.

5.3 Kerkuil

Tijdens het onderzoek naar de kerkuil zijn er op de planlocatie geen sporen van kerkuilen aangetroffen. Daarnaast is er tijdens het onderzoek naar de steenuilen in de omgeving van de planlocatie ook gelet op de aanwezigheid van kerkuilen. Er is op een erf 900 meter ten westen van de planlocatie op verschillende momenten een kerkuil roepend waargenomen (zie Figuur 5.11). Vermoedelijk heeft de kerkuil op deze locatie een nest of vaste rustplek. Daarnaast is er tijdens het onderzoek naar vleermuizen eenmalig een kerkuil waargenomen op een van de stallen op de planlocatie. Het is uitgesloten dat er een nest van een kerkuil aanwezig is op de planlocatie, maar de planlocatie is mogelijk wel onderdeel van het functioneel leefgebied van een kerkuil. De geplande gebiedsontwikkeling zal de planlocatie (tijdelijk) ongeschikt maken als leefgebied voor de kerkuil. Of er met de geplande gebiedsontwikkeling sprake is van een overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van de kerkuil, is afhankelijk van de grote van het leefgebied dat verloren gaat ten opzichte van het totale leefgebied van deze kerkuil. Hiervoor zal er een gebiedsanalyse moeten worden uitgevoerd voor de kerkuil.

Figuur 5.11 Resultaten van het onderzoek naar kerkuilen op basis van de inventarisatie van 2024. Aangetroffen kerkuil (blauwe stip).

5.4 Roofvogelnest inspecties

Uit de aanvullende bomeninspectie (uitgevoerd op 20 februari 2024) zijn op de onderzoekslocatie een aantal nesten aangetroffen die in potentie geschikt waren voor de jaarrond beschermde sperwer, ransuil en boomvalk om te broeden (zie Figuur 5.12 t/m Figuur 5.14). Ook waren er plukplekken aangetroffen en was er een sperwer (overvliegend) waargenomen tijdens het veldbezoek op 20 februari 2024 (zie Figuur 5.15 en Figuur 5.16). Aanvullend onderzoek naar de functie van deze nesten voor deze soorten was noodzakelijk.

In de maanden februari t/m juli is er maandelijks een nesten inspectie uitgevoerd op de onderzoekslocatie. Tijdens deze nest inspecties zijn geen aanwijzingen gevonden dat er jaarrond beschermde roofvogels gebruik maakte van de nesten die aanwezig zijn op de onderzoekslocatie. Er is meerdere keren een buizerd waargenomen boven de onderzoekslocatie en ook ten zuiden van de onderzoekslocatie (zie Figuur 5.17). Er kan worden geconcludeerd dat de aanwezige nesten niet in gebruik zijn door jaarrond beschermde soorten. Bij de geplande ingreep zullen er geen beschermde functies van bovengenoemde soorten worden aangetast.

Figuur 5.12 Nest in boom op de onderzoekslocatie.

Figuur 5.13 Nest in boom op de onderzoekslocatie.

Figuur 5.14 Nest in boom op de onderzoekslocatie.

Figuur 5.15 Plukplaats op de onderzoekslocatie.

Figuur 5.16 Sperwer aangetroffen bij onderzoekslocatie.

Figuur 5.17 Buizerd aangetroffen ten zuiden van de onderzoekslocatie.

5.5 Vleermuizen

Tijdens de veldbezoeken die zijn uitgevoerd voor het onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen, zijn er geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen in de bebouwing die behoort tot de onderzoekslocatie. Daarnaast is er tijdens het onderzoek gelet op foerageeractiviteit van vleermuizen. Er zijn bij meerdere plekken op de onderzoekslocatie foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Met name de tuin ten noorden van de boerderij en de bomenrij van hoge bomen aan de zuidgrens van de onderzoekslocatie werden regelmatig bezocht door foeragerende vleermuizen. Dit betrof echter kleine aantallen vleermuizen die voor een korte periode aan het foerageren waren, voordat ze doorvlogen naar een ander gebied. Bij de geplande ingreep zullen er geen beschermde functies van vleermuizen worden aangetast.

5.6 Eekhoorn

Tijdens het veldbezoek op 20 februari 2024, voor de inspectie van de bomen op de aanwezigheid van eekhoornnesten, konden alle bomen goed geïnspecteerd worden doordat het bladerdek in deze tijd van het jaar ontbreekt. Er zijn geen eekhoornnesten aangetroffen in de bomen op de onderzoekslocatie of in de bomen in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. Bij de geplande ingreep zullen er geen beschermde functies van de eekhoorn worden aangetast.

5.7 Steenmarter en kleine marterachtigen

Voor het onderzoek naar steenmarters en kleine marterachtigen zijn er 18 wildcamera's en acht mostela's neergezet, verdeeld over de onderzoekslocatie (zie Figuur 5.18). Deze cameravallen hebben voor minimaal 8 weken, in de periode juni tot 15 november, beelden verzameld van kleine zoogdieren om zo een goed beeld te krijgen van welke dieren er gebruik maken van de onderzoekslocatie.

Figuur 5.18 Locaties van de cameravallen op de onderzoekslocatie (paarse stip = wildcamera, gele vierkant = Mostela).

Tijdens deze onderzoeksperiode zijn er meerdere soorten zoogdieren vastgelegd waaronder spitsmuizen, woelmuizen, bruine rat, egel, konijn, haas, bunzing, steenmarter en ree (zie Figuur 5.21 t/m Figuur 5.32). Gedurende de onderzoeksperiode zijn er geen wezels of hermelijnen vastgelegd.

De steenmarter is verspreid over meer dan 40 verschillende dagen waargenomen op meerdere wildcamera's. Op de beelden van de wildcamera op locatie 4 zijn eveneens meerdere steenmarters tegelijk te zien (zie Figuur 5.19). Steenmarters leven normaliter solitair en zijn enkel samen tijdens de paartijd en wanneer er jongen zijn. Gezien de frequentie van aantal waarnemingen en het gegeven dat er een paartje steenmarters of jongen zijn aangetroffen wijst op de aanwezigheid van een vaste rust- en voortplantingsplaats. Deze bevindt zich zeer vermoedelijk in een van de holen die aanwezig zijn in de tuin van de boerderij en woning op de onderzoekslocatie. Eveneens vormen de greppels, groenstroken, hagen en struwelen op de onderzoekslocatie belangrijke migratieroutes en foerageergebied. Met de voorgenomen plannen verdwijnt tenminste één vaste rust- en voortplantingsplaats en essentieel leefgebied van de steenmarter.

Figuur 5.19 Meerdere steenmarters op punt 4.

De bunzing is verspreid over meer dan 15 verschillende dagen waargenomen op meerdere wildcamera's. Op de beelden van de wildcamera op locatie 11 is een bunzing met prooi in de bek te zien (zie Figuur 5.19). Gezien de frequentie van aantal waarnemingen en het gegeven dat er gejaagd wordt door de bunzing op de onderzoekslocatie, maakt dat delen van de onderzoekslocatie behoren tot het essentieel leefgebied van de bunzing en dat het niet uit te sluiten is dat er ook een vaste rust- en/of voortplantingsplaats aanwezig is. De vaste rust- en/of voortplantingsplaats bevindt zich zeer vermoedelijk in een van de holen die aanwezig zijn in de tuin van de boerderij en woning op de onderzoekslocatie. Eveneens vormen de greppels, groenstroken, hagen en struwelen op de onderzoekslocatie belangrijke migratieroutes en foerageergebied. Met de voorgenomen plannen verdwijnt mogelijk één vaste rust- en/of voortplantingsplaats en essentieel leefgebied van de bunzing.

Figuur 5.20 Bunzing met prooi in de bek op punt 11.

Figuur 5.21 Steenmarter op punt 10.

Figuur 5.22 Bruine rat op punt 10.

Figuur 5.23 Haas op punt 9.

Figuur 5.24 Bunzing op punt 9.

Figuur 5.25 Ree op punt 14.

Figuur 5.26 Bunzing op punt 7.

Figuur 5.27 Konijn op punt 7.

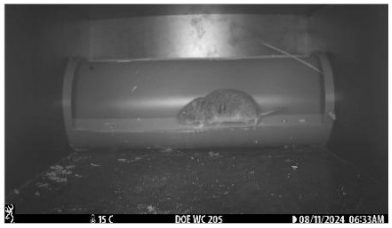
Figuur 5.28 Woelmuis in Mostela.

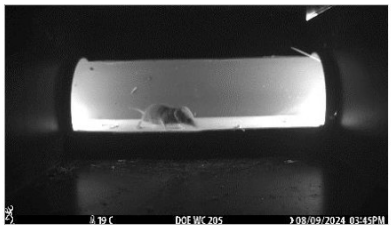
Figuur 5.29 Spitsmuis in Mostela.

Figuur 5.30 Steenmarter op punt 2.

Figuur 5.31 Egel op punt 7.

Figuur 5.32 Bunzing bij punt 13

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Huismus

De huismus valt onder het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn ondergebracht in paragraaf 11.2.2 (Bal). Het is verboden de voortplantings- en rustplaatsen te beschadigen of te vernielen en de nesten mogen niet worden weggenomen.

Als gevolg van de langdurige werkzaamheden voor de projectontwikkeling op de planlocatie is overtreding van artikel 11.37, lid 1 (Bal) van de Omgevingswet ten aanzien van de huismus niet te voorkomen. Er zijn maatregelen benodigd om de functionaliteit voor de huismus te allen tijde te behouden. Er dienen maatregelen genomen te worden zoals het aanbrengen van tijdelijke voorzieningen, het ongeschikt maken van de bebouwing in de minst kwetsbare periode en het treffen van permanente voorzieningen in de nieuwbouw. De maatregelen dienen uitgewerkt te worden in een ecologisch activiteitenplan en ter goedkeuring voorgelegd te worden aan het bevoegd gezag via het aanvragen van een omgevingsvergunning.

6.2 Steenuil

De steenuil valt onder het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn ondergebracht in paragraaf 11.2.2 (Bal). De nesten van steenuilen zijn jaarrond beschermd. De schadelijke handelingen die kunnen leiden tot een vergunningsplichtig geval, betreffen het opzettelijk doden of vangen van vogels, het opzettelijk verstoren van de vogels en beschadigen of vernielen van nest, eieren en rustplaatsen.

Als gevolg van de langdurige werkzaamheden voor de projectontwikkeling op de planlocatie is overtreding van artikel 11.37, lid 1 (Bal) ten aanzien van de steenuil niet te voorkomen. Er zijn maatregelen benodigd om de functionaliteit voor de steenuil te allen tijde te behouden. Er dienen maatregelen genomen te worden zoals het aanbrengen van tijdelijke voorzieningen, het ongeschikt maken van de bebouwing in de minst kwetsbare periode en het treffen van permanente voorzieningen in de nieuwbouw. De maatregelen dienen uitgewerkt te worden in een ecologisch activiteitenplan en ter goedkeuring voorgelegd te worden aan het bevoegd gezag via het aanvragen van een omgevingsvergunning.

6.3 Kerkuil

Er is geen nest van de kerkuil aangetroffen op de planlocatie, echter is de planlocatie mogelijk onderdeel van het leergebied van een kerkuil. De geplande gebiedsontwikkeling zal de planlocatie (tijdelijk) ongeschikt maken als leefgebied voor de kerkuil. Of er met de geplande gebiedsontwikkeling sprake is van een overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van de kerkuil, is afhankelijk van de grote van het leefgebied dat verloren gaat ten opzichte van het totale leefgebied van deze kerkuil. Hiervoor zal er een gebiedsanalyse moeten worden uitgevoerd voor de kerkuil.

De kerkuil valt onder het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn ondergebracht in paragraaf 11.2.2 (Bal). De nesten van kerkuilen zijn jaarrond beschermd. De schadelijke handelingen die kunnen leiden tot een vergunningsplichtig geval, betreffen het opzettelijk doden of vangen van vogels, het opzettelijk verstoren van de vogels en beschadigen of vernielen van nest, eieren en rustplaatsen.

Als gevolg van de langdurige werkzaamheden voor de projectontwikkeling op de planlocatie is overtreding van artikel 11.37, lid 1 (Bal) ten aanzien van de kerkuil mogelijk aan de orde. Er zijn mogelijk maatregelen benodigd om de functionaliteit voor de kerkuil te allen tijde te behouden. De maatregelen dienen uitgewerkt te worden in een ecologisch activiteitenplan en ter goedkeuring voorgelegd te worden aan het bevoegd gezag via het aanvragen van een omgevingsvergunning.

6.4 Steenmarter

De steenmarter valt onder het beschermingsregime van Andere soorten ondergebracht in paragraaf 11.2.4 (Bal). De schadelijke handelingen die van toepassing zijn op de steenmarter betreffen het opzettelijk verstoren, doden of vangen van de dieren en het beschadigen of vernielen van de rust- en voortplantingsplaatsen.

Bij het bouwrijp maken van de planlocatie is het opzettelijk doden van een steenmarter mogelijk aan de orde, waardoor artikel 11.54, lid 1a (Bal) wordt overtreden. Door het werken buiten de kwetsbare periodes en het ongeschikt maken van de onderzoekslocatie voor de steenmarter kan deze schadelijke handeling uit de Omgevingswet voorkomen worden.

Bij het bouwrijp maken van de planlocatie is het niet te voorkomen dat wegnemen, vernielen of beschadigen van een vaste- rust en/of voortplantingsplaats optreedt, waardoor artikel 11.54, lid 1b (Bal) wordt overtreden. Door het treffen van maatregelen kan de functionaliteit voor de soort behouden blijven. Hiermee wordt overtreding van de Omgevingswet echter niet voorkomen en is een omgevingsvergunning noodzakelijk.

6.5 Bunzing

De bunzing valt onder het beschermingsregime van Andere soorten ondergebracht in paragraaf 11.2.4 (Bal). De schadelijke handelingen die van toepassing zijn op de bunzing betreffen het opzettelijk verstoren, doden of vangen van de dieren en het beschadigen of vernielen van de rust- en voortplantingsplaatsen.

Bij het bouwrijp maken van de planlocatie is het opzettelijk doden van een bunzing mogelijk aan de orde, waardoor artikel 11.54, lid 1a (Bal) wordt overtreden. Door het werken buiten de kwetsbare periodes en het ongeschikt maken van de onderzoekslocatie voor de bunzing kan deze schadelijke handeling uit de Omgevingswet voorkomen worden.

Bij het bouwrijp maken van de planlocatie is het niet te voorkomen dat wegnemen, vernielen of beschadigen van een vaste- rust en/of voortplantingsplaats optreedt, waardoor artikel 11.54, lid 1b (Bal) wordt overtreden. Door het treffen van maatregelen kan de functionaliteit voor de soort behouden blijven. Hiermee wordt overtreding van de Omgevingswet echter niet voorkomen en is een omgevingsvergunning noodzakelijk.

6.6 Overige soorten

Uit het verrichte onderzoek is gebleken dat er geen beschermde functies ten aanzien van de boomvalk, eekhoorn, ransuil, sperwer en vleermuizen aanwezig zijn op de onderzoekslocatie. Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden is daarom geen sprake van het optreden van schadelijke handelingen die leiden tot een vergunningsplichtig geval ten aanzien van één van deze soort(groep)en. De werkzaamheden kunnen daarom uitgevoerd worden zonder daarbij vaste rust- of voortplantingsplaatsen te verstoren, te beschadigen of te vernielen. Er zijn daarom geen aanvullende maatregelen nodig bij de uitvoering van de werkzaamheden.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van gemeente Oost Gelre aanvullende ecologische onderzoeken uitgevoerd voor de gebiedsontwikkeling aan de Oude Papendijk 4 in Groenlo.

Het nader ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie en is naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in juli 2023 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 22400.003).

Voorgenomen ingreep
De initiatiefnemer is voornemens om op de planlocatie een nieuwbouwwijk te realiseren. Buiten de woonboerderij en de alleenstaande woning op het erf, wordt alle bebouwing op de planlocatie gesloopt. Daarnaast zullen delen van de huidige groen op het erf verdwijnen en zullen opslag van materialen worden verwijderd. Daarna wordt het gehele gebied (buiten de woonboerderij, woning en omliggende tuin) bouwrijp gemaakt voor de bouw van de nieuwbouwwijk. Er worden over langere tijd intensieve werkzaamheden (mogelijk ook heiwerkzaamheden) uitgevoerd op de planlocatie. Na de aanlegfase is er een hoge toename aan antropogene verstoring zijn op de locatie door nieuwe bewoners van deze woonwijk.

Functie onderzoekslocatie voor beschermde soorten
Op de onderzoekslocatie zijn 13 nestlocaties aangetroffen van de huismus. De groenstructuren in tuin rondom de woning en boerderij op de onderzoekslocatie vormen essentieel leefgebied voor de huismus. De conclusie van het steenuil onderzoek is dat er een broedgeval van de steenuil aanwezig is in de bebouwing (de deel van de boerderij) op de planlocatie en dat de planlocatie zelf onderdeel is van het territorium van deze steenuilen. Het is niet uit te sluiten dat de planlocatie onderdeel uitmaakt van het functionele leefgebied van een kerkuil. Het onderzoek heeft vastgesteld dat de onderzoekslocatie intensief wordt gebruik is door de steenmarter en bunzing. Aangenomen wordt dat er op de onderzoekslocatie een vaste rust- en/of voortplantingsplek aanwezig is van beide soorten en dat de onderzoekslocatie gedeeltelijk essentieel leefgebied betreft van deze marters.

Conclusie
Als gevolg van de langdurige werkzaamheden voor de projectontwikkeling op de planlocatie is overtreding van artikel 11.37, lid 1 (Bal) van de Omgevingswet ten aanzien van de huismus en steenuil niet te voorkomen. Er zijn maatregelen benodigd om de functionaliteit voor de huismus en steenuil te allen tijde te behouden. De maatregelen dienen uitgewerkt te worden in een ecologisch activiteitenplan en ter goedkeuring voorgelegd te worden aan het bevoegd gezag via het aanvragen van een omgevingsvergunning.

Of er met de geplande gebiedsontwikkeling sprake is van een overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van de kerkuil, is afhankelijk van de grote van het leefgebied dat verloren gaat ten opzichte van het totale leefgebied van deze kerkuil. Hiervoor zal er een gebiedsanalyse moeten worden uitgevoerd voor de kerkuil.

Bij het bouwrijp maken van de planlocatie is het opzettelijk doden van een steenmarter of bunzing mogelijk aan de orde, waardoor artikel 11.54, lid 1a (Bal) wordt overtreden. Door het werken buiten de kwetsbare periodes en het ongeschikt maken van de onderzoekslocatie voor de steenmarter en bunzing kan deze schadelijke handeling uit de Omgevingswet voorkomen worden. Bij het bouwrijp maken van de planlocatie is het niet te voorkomen dat wegnemen, vernielen of beschadigen van een vaste- rust en/of voortplantingsplaats optreedt, waardoor artikel 11.54, lid 1b (Bal) wordt overtreden. Door het treffen van maatregelen kan de functionaliteit voor de soort behouden blijven. Hiermee wordt overtreding van de Omgevingswet echter niet voorkomen en is een omgevingsvergunning noodzakelijk.

Econsultancy (part of Sweco)
10-06-2025

Geraadpleegde bronnen

BIJ12 (2023a). Kennisdocument huismus. Opgehaald van https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2023/02/Kennisdocument -Huismus-versie-2.1-februari-2023.pdf

BIJ12 (2023b). Kennisdocument gierzwaluw. Opgehaald van https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/ 2023/07/ Kennisdocument-Gierzwaluw-2.0-juli-2023.pdf

BIJ12 (2024). Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Opgehaald van https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2024/04/Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-versie-2.0.pdf

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021. Opgehaald van https://netwerkgroenebureaus.nl/vleermuisprotocol.

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een vergunningssaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Broedseizoen

Voor het broedseizoen staat in de wet geen vaste periode. De looptijd verschilt per soort en varieert per jaar. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart 1 september.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Foerageergebied

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of voortplantingsplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitattype als de omstandigheden waarin de soort of het habitattype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitattype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamkolonie

De kraamkolonie bestaat uit alle vruchtbare vrouwtjes binnen een kolonie vleermuizen een kraamkolonie bestaat uit meerdere kraamgroepen.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water**.** Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Omgevingsvergunning

Het onderdeel soortbescherming onder de Omgevingswet heeft als om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Omgevingswet een aantal schadelijke handelingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een omgevingsvergunning benodigd zijn. Een omgevingsvergunning is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Omgevingswet. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Omgevingswet significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast. Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Omgevingswet omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.